

(باززنده سازی بناها و بافت های تاریخی با نورپردازی سه بعدی)

نگین ستوده نژاد نعمت الهی

کارشناس ارشد معماری، مدرس دانشگاه جامع علمی کاربردی

soutodehnegin@gmail.com

چکیده

وضعیت کنونی بناها و بافت های تاریخی حاصل عوامل گوناگون اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و بیش از همه فرهنگی است. عامل فرهنگی و عدم شناخت و آگاهی جامعه، ریشه در نوع نگرش و نوع ارتباط با میراث تاریخی دارد. در این طرح پژوهشی، راهکارهایی در زمینه معرفی بناها به خصوص نمونه های کم نام و نشان تر در بافت تاریخی، با تکیه بر تکنیک های جدید نورپردازی سه بعدی ارائه گردیده است. همچنین به نورپردازی از زاویه تاثیرگذاری آن در ایجاد ارتباط بین مردم، بنا و بافت پرداخته شده و به عنوان عاملی در باززنده سازی به کار گرفته شده است. طرح این موضوع به دنبال ایجاد رابطه متقابل بین احیاء بناها و تداوم حیات در بافت قدیم است. بهره گیری از نور برای تبدیل یک بنای تاریخی فرسوده و بافت شهری افسرده به یک فضای شاداب و زنده در شب، که تاثیر آن در باززنده سازی یک بنای هر چند کوچک، زندگی شبانه محله و در نهایت بافت منطقه و شهر جریان می یابد.

در این پژوهش کاربردی با استفاده از تکنولوژی روز و قابلیت اجرای سریع، نتایج و راهکارهایی برای اقدامات مرمتی اساسی در آینده ارائه می شود. پژوهش با روش توصیفی - تحلیلی صورت گرفته و از منابع و اسناد کتابخانه ای برای گردآوری مطالب استفاده شده است. سایر داده های پژوهش نیز از طریق بررسی اطلاعات گزارشها، آمارها، کتب، مقالات، مطبوعات و همچنین مشاهده محلی گردآوری شده اند.

واژه های کلیدی: بناها و بافت های تاریخی، باززنده سازی، نورپردازی سه بعدی، گردشگری شبانه.

۱- مقدمه

امروزه در تقسیم بندی و بررسی بافت شهری بخش وسیعی از شهر را به عنوان بافت فرسوده که محدوده ای با مشکلات پیچیده شهری است، می شناسیم که در سند ملی بازآفرینی پایدار شهرهای ایران با عنوان محدوده ها و محله های هدف مورد تاکید قرار گرفته است. «بازآفرینی شهری پایدار فرآیند توسعه ای همه جانبه در عرصه های اجتماعی، اقتصادی، محیطی و کالبدی به منظور ارتقای کیفیت زندگی در محدوده ها و محله های هدف در پیوند با کل شهر است.» [۱]. در هدف پنجم سند ملی، در ذیل دستیابی به ارتقاء هویت و منزلت مکانی و حفاظت از ارزش ها در محدوده ها و محله های هدف به عنوان اهداف کلان، به حفاظت پایدار و احیاء میراث فرهنگی و تاریخی و هویت فرهنگی شهرها به عنوان راهبردها اشاره شده است.

تقویت و تحکیم پیوندهای اجتماعی ساکنان محدوده های هدف از طریق شناسائی و بهره وری از ظرفیت های اجتماعی موجود و نیز بازآفرینی فرهنگ مبنا با تاکید بر بازیابی هویت ناشی از خاطره مشترک جمعی مد نظر قرار گرفته است. همچنین اصلاح و بهبود شیوه ها و کیفیت ساخت و ساز با توجه به ارزش های معماری بومی و بهره مندی از ظرفیت های کالبدی موجود در محدوده های هدف قابل دستیابی می باشد و در نهایت با بررسی این روش ها برنامه هایی تدوین شده است :

- حفاظت از بافت های واجد ارزش و میراث تاریخی و هویتی

- حفاظت و احیاء مرکز محلات